

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi
piritta.sirvio@minedu.fi

Viite: OKM:N lausuntopyyntö VN/18706/2020-OKM-1

Lausuntopyyntö luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Asetusluonnoksessa esitetään tarkistettavaksi ammatillisten tutkintojen kustannuskertoimia vuosien 2018-2019 toteutuneiden kustannusten perusteella siten, että kustannusryhmän 1 painokerron nousee ja kaikkien muiden kustannusryhmien painokerron laskee. Rahoituksen tasapäistäminen vaikeuttaa kalliimman kustannusrakenteen koulutuksen järjestämistä. Tämä aiheuttaa merkittäviä heikennyksiä järjestää maatalousalan ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin johtavaa koulutusta. Esitetyt muutokset suosivat aikaisemmin kustannuskoreihin 1. ja 2. kuuluneita tutkintoja kalliiden tutkintojen kustannuksella. Esitys ei huomioi riittävästi koulutilojen ja työpajojen pitkäkestoisia investointeja, jotka ovat esim. maatalousalan opetuksessa välttämättömiä.

Ammatillisen koulutuksen reformi on viime vuosina leikannut rahoitusta jo merkittävästi. Luonnonvara-alan koulutus on kallista johtuen oppimisympäristöjen vaatimista koneista, laitteista sekä infraan kuuluvasta muista fasiliteteista, kuten eläimistä. Vaikka työpaikalla tapahtuva oppiminen onkin laajentunut, maa- ja metsätalousaloilla on välttämätöntä harjoitella perustaitoja ennen työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Tämä edellyttää, että oppilaitoksilla on käytössään ajanmukainen koneistus ja välineet sekä kasvinviljely-, kotieläintalous- ja metsätöihin. Alan tutkinnon osien suorittaminen vie pitkän ajan.

Nykyinen rahoituskorien muutosehdotus perustuu alan todellisiin kustannuksiin, eikä niihin liity opetus- ja kulttuuriministeriön harkintaa. Ammatillisen koulutuksen säästöt ovat aiheuttaneet sen, että luonnonvara-alan ajanmukaiseen infraan ei ole viime vuosina investoitu alan teknologisen kehityksen tahdissa, vaan siitä on tingitty. Tämän vuoksi luonnonvara-alan kustannukset näyttävät laskelmissa alemmina kuin mitä todellinen ajantasainen opetus vaatii.

Luonnonvara-alan eräs suuri ongelma on iso kiinteistömassa. Se on useimmilla ammattiopistoilla suurimmalta osin valtiolta vastikkeetta saatua. Tämä ei näy siltä osin missään talouslaskelmissa, kun ei ole poistoja ja se vääristää osaltaan alan kustannuslaskennan perusteita. Rahoitus eri aloille ei ole myöskään "korvamerkittyä", joten luonnonvara-alan "kalliimpaa" rahoitusta ohjautuu monialaisissa ammattiopistoissa myös muille aloille.

Suomi tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoteen 2025 mennessä. Kestävää kiertotaloutta ei ole ilman kasvavaa biotaloutta. Maa- ja metsätalousalat ovat avainasemassa kohti vaativia maan kattavia tavoitteita, eivätkä tavoitteet onnistu ilman jatkuvaan oppimiseen panostamista. Maa- ja metsätalousaloilla tämä tarkoittaa mm. alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tehokasta tarjoamista aikuisväestölle.

Maa- ja metsätalouseläöjen ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tutkintojen järjestäminen vaarantuu, mikäli niiden rahoitusta leikataan uudistuneen ammatillisen koulutuksen rahoituslainsäädännön esittämällä tavalla. MTK-Varsinais-Suomi esittää, että luonnonvara-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kustannuskorot säilytetään nykyisellään.

Raisiossa 21.9.2020

Maataloustuottajain Varsinais-Suomen liitto – MTK-Varsinais-Suomi ry

Paavo Myllymäki
toiminnanjohtaja

Aino Launto-Tiuttu
aluepäällikkö